

مهارت‌های تفکر

یادگیری از طریق آموزش مهارت‌های تفکر بوده است. مؤلفان، کودکان را اندیشمندانی در نظر می‌گیرند که یاد می‌گیرند چگونه یاد بگیرند. کتاب مهارت‌های تفکر به معلمان امکان می‌دهد با استفاده از فعالیت‌ها و ابزارهای طراحی شده به کودکان کمک کنند فرایند یادگیری‌شان را درون برنامه‌های درسی تسهیل کنند. کتاب حاضر در چهار فصل تنظیم شده است: سه فصل اول شامل مفاهیم مقدماتی است که در آن مهارت‌های تفکر در برنامه ملی انگلستان، مدیریت تفکر در کلاس درس و برنامه‌ریزی برای مهارت‌های تفکر مورد بحث قرار می‌گیرند. قسمت دوم شامل طرح‌هایی است که برای آموزش مهارت‌های تفکر در پنج بخش مشتمل بر مهارت پردازش اطلاعات، مهارت استدلال، مهارت پژوهش، مهارت تفکر خلاق و مهارت ارزشیابی تدوین شده است. مؤلفان برای سازمان‌دهی و مدیریت فعالیت‌ها از چارچوبی استفاده می‌کنند که در آن به مهارت‌های کلیدی مانند توانایی برقراری ارتباط و حل مسئله، و ارتباط موضوعی، برای نشان دادن ارتباط فعالیت با موضوعات درسی، اهداف یادگیری، سازمان کلاس درس، مدت‌زمان لازم برای اجرای فعالیت، منابع مورد نیاز، نتایج یادگیری، فعالیت یاددهی یادگیری، سنجش یادگیری، توصیه‌های اجرایی و فعالیت‌های تکمیلی اشاره شده است. این چارچوب راهنمای عملی معلمان برای اجرای فعالیت در کلاس درس است و آنان می‌توانند با استفاده از آن به طراحی و تولید نمونه طرح‌های دیگر مبادرت کنند.

در رویکرد آموزش‌شناختی که کتاب مهارت‌های تفکر بر اساس آن تدوین شده است، بر دو اصل تأکید می‌شود:

– فراهم کردن فرصت‌هایی برای یادگیری و موفقیت تمامی دانش‌آموزان؛

– آماده کردن تمامی دانش‌آموزان برای رشد معنوی، اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی (برای تحقق این اصل، برنامه آموزشی مدرسه باید ارزش‌های ماندگار را انتقال و صداقت و استقلال دانش‌آموزان را توسعه دهد. دانش‌آموزان برای انجام قضاوت‌های آگاهانه، اتخاذ تصمیم‌های مستقل و درک مسئولیت‌ها و واکنش مناسب نشان دهند، خطرات را پشت سر بگذارند و از عهده سختی‌ها و تغییرات برآیند و کودکان را برای اجرای انتخاب‌های آگاهانه در مدرسه و زندگی آماده کنند).

از آنجا که رویکرد کتاب مهارت‌های تفکر با رویکرد فلسفه آموزش و پرورش کشورمان هم‌سویی فراوانی دارد، مطالعه آن می‌تواند فعالیت‌های علمی مفیدی را برای توسعه مهارت‌های تفکر در مدرسه‌های ابتدایی کشور در اختیار مربیان و معلمان قرار دهد.

نویسندگان: مایک جفریز و ترور هانکوک
مترجمان: محمود تلخایی، یلدا دلگشایی
نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۷
ناشر: مؤسسه فرهنگی و هنری شناخت و تربیت انگاره، تهران.
تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۶۱۲۰۶

مقدمه مترجمان

انقلاب شناختی تحولات فزاینده‌ای را در آموزش و یادگیری به وجود آورده است. تحت تأثیر این تحولات، جوامع در گذار از پذیرش دانش به سمت خلق دانش، از کسب دانش به سمت مدیریت دانش و از نظام‌های فکری به سمت استفاده از ابزارهای فکری قرار گرفته‌اند.

شواهد بسیاری حاکی از آن‌اند که انقلابی در یادگیری در شرف وقوع است و مرکز آن، فرایند تفکر است. بنابراین ما به جای مدرسه‌های دانش‌محور به مدرسه‌های تفکر نیاز خواهیم داشت. بر این اساس، توسعه مهارت‌های تفکر در کلاس ضرورت پیدا می‌کند. کتاب مهارت‌های تفکر یکی از کنش‌ها برای پاسخ‌گویی به این ضرورت است. این کتاب حاصل پروژه‌های کلاس‌شناختی است که از سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۲ به اجرا درآمده است؛ پروژه‌ای که واکنشی عملی برای پاسخ‌گویی به نیاز مدرسه‌ها برای تقویت